

Toolkit draaiboek

Communicatie stookverbod bij
code rood van de Stookwijzer

**Even
geen
vuur**

Denk aan
je buur

Even
geen
vuur

Kijk voor je stookt op stookwijzer.nu

Introductie

Houtstook is voor veel mensen een bron van gezelligheid en warmte, vooral tijdens de koudere maanden van het jaar. Toch brengt het stoken van hout ook aanzienlijke gezondheids- en milieuproblemen met zich mee. De rook die vrijkomt bij het verbranden van hout bevat schadelijke stoffen zoals fijnstof, roet, en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), die niet alleen schadelijk zijn voor het milieu, maar ook voor de gezondheid van omwonenden.

In de afgelopen jaren is de bewustwording rondom de negatieve effecten van houtstook toegenomen, mede door de introductie van de Stookwijzer. Deze tool geeft aan wanneer de weersomstandigheden ongunstig zijn voor houtstook, zoals bij mist of windstil weer, en adviseert om in die gevallen het vuur uit te laten. Vooral tijdens code rood, wanneer de omstandigheden zo slecht zijn dat stoken sterk wordt afgeraden, is het cruciaal dat inwoners goed geïnformeerd worden over de risico's en het belang van verantwoord gedrag.

Dit draaiboek is ontwikkeld om gemeentes in Nederland te ondersteunen bij hun communicatie over code rood van de Stookwijzer en de negatieve effecten houtstook. Het biedt een gefaseerde opbouw en praktische hulpmiddelen om inwoners op een effectieve, sympathieke en toegankelijke manier te informeren over de risico's van houtstook en hen aan te moedigen rekening te houden met hun omgeving. De toolkit is flexibel en kan worden aangepast aan de specifieke behoeften en omstandigheden van elke gemeente, waarbij de focus ligt op de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en het belang van een gezonde, veilige leefomgeving.

Draaiboek algemeen

Inzet periode

- **Herfst/Winter:** Start in oktober en loopt door tijdens het stookseizoen. De focus ligt op binnenhoutstook.
- **Zomer:** Aangepaste communicatie gericht op buitenstook, vooral tijdens zomeravonden.

Toolkit en communicatie doelstellingen

- Vergroten van bewustwording over de gezondheidsrisico's van houtstook.
- Het benadrukken van gemeenschapsgevoel en persoonlijke verantwoordelijkheid.
- Stimuleren van verandering van stookgedrag en het gebruik van de Stookwijzer om overlast te voorkomen.

Beschikbare communicatiemiddelen

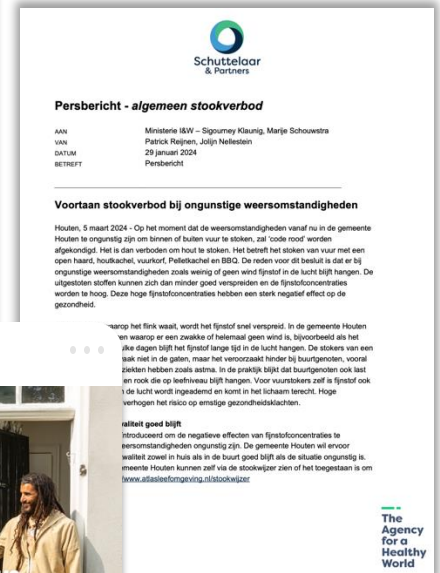
- Persbericht
- Nieuwsbericht
- Q&A
- Social Media berichten
- Visuele content
- Visuele elementen (artwork, tagline, fotografie)

Fasering communicatie

De keuze voor een gefaseerde communicatie-aanpak stelt gemeentes in staat om hun boodschap af te stemmen op de specifieke doelen binnen de gemeente. Deze aanpak biedt de flexibiliteit om zowel algemene bewustwording te creëren als gerichte acties te stimuleren, afhankelijk van de mate van effect waar men op in wil zetten. Hierdoor kunnen gemeenten effectief inspelen op lokale omstandigheden en het draagvlak vergroten.

- **Fase A:** Informeren en bewustwording creëren over de impact van houtstook met het motto "Denk aan je buur, even geen vuur." Waarbij het gebruik van de Stookwijzer wordt gestimuleerd en een oproep wordt gedaan om rekening te houden met je omgeving en je stookgedrag hier op aan te passen.
- **Fase B:** Actief oproepen tot stoppen met stoken bij code rood door ongunstige weersomstandigheden met het motto "He buur, even geen vuur."

Denk aan
je buur

Even
geen
vuur

Kijk voor je stookt op stookwijzer.nu

Rationale Fase A

Het concept in deze fase benadrukt de kracht van gemeenschappelijke en persoonlijke verantwoordelijkheid. Door burens af te beelden die respectvol met elkaar omgaan en zich aan stookregels houden, wordt de boodschap op een persoonlijke en toegankelijke manier overgebracht. Dit benadrukt dat het naleven van de regels niet alleen een overheidsmandaat is, maar dat we een collectieve verantwoordelijkheid hebben om elkaar niet tot last te zijn en elkaar en onze omgeving gezond te houden.

Het concept in deze fase speelt in op de menselijkheid en de noodzaak van samenwerking in het licht van een impopulaire maatregel, waarbij het doel is om het thema luchtig, met een knipoog en vanuit een niet-autoritaire hoek te brengen. Het concept heeft de mogelijkheid van personalisatie per gemeente, waarmee de betrokkenheid op lokaal niveau wordt verhoogd. De focus in deze fase ligt op het duidelijk maken van de noodzaak en menselijke interactie en relaties.

Even
geen
vuur

Inzetbare onderdelen

Persbericht:

Wanneer: Bij de start van de campagne in oktober.

Hoe: Verzend naar lokale media, waarin de nadruk ligt op de collectieve verantwoordelijkheid voor gezondheid en een rookvrije leefomgeving voor jou en je omgeving.

Nieuwsbericht:

Wanneer: Gelijktijdig met het persbericht, continu beschikbaar op de website.

Hoe: Plaats een nieuwsbericht op de gemeentelijke website met een link naar de Stookwijzer.

Q&A:

Wanneer: Continu beschikbaar op de website.

Hoe: Beantwoord veelgestelde vragen over de effecten van houtstook, het gebruik van de Stookwijzer, en de gezondheidsrisico's.

Visuele Content:

Wanneer: Begin van het stookseizoen, herhaal bij ongunstig weer of tijdens drukke sociale periodes.

Hoe: Verspreid digitale posters en flyers via gemeentelijke websites en sociale media.

Social Media Posts:

Wanneer: Regelmatig gedurende het hele stookseizoen, met extra focus op avonden en weekend.

Hoe: Gebruik korte, persoonlijke berichten in combinatie met visuele content om de boodschap "Denk aan je buur, even geen vuur" te versterken.

Fase A - “Denk aan je buur, even geen vuur”

Doel:

informereren en bewustwording creëren over de impact van houtstook met het motto "denk aan je buur, even geen vuur." Waarbij het gebruik van de Stookwijzer wordt gestimuleerd en een oproep wordt gedaan om rekening te houden met je omgeving en je stookgedrag hier op aan te passen. Gemeenten kunnen burgers hiermee informeren en bewustmaken van de impact van houtstook en het belang van verantwoordelijkheid en samenwerking binnen de gemeenschap.

Timing van de communicatie:

Start van het stookseizoen (oktober): begin de communicatie in oktober, bij de start van het stookseizoen.

Bij start herfstkou en mist: extra communicatie tijdens periodes met kou, mist en weinig wind, wanneer de kans groot is dat mensen hun haard of kachel aansteken.

Terugkerende momenten: herhaling rond feestdagen zoals kerst en nieuwjaar, wanneer veel mensen geneigd zijn om te stoken voor de gezelligheid.

Kernboodschap:

Gezond samenleven: laten we samen zorgen voor schone lucht en een gezonde buurt. Verantwoord (of helemaal niet) stoken houdt de lucht schoon en beschermt jezelf en je burens.

Stookomstandigheden en Stookwijzer: volg de Stookwijzer om te voorkomen dat je gezondheid en die van anderen in gevaar komt. De Stookwijzer helpt je om op het juiste moment te stoken en overlast voor je burens te vermijden.

Rekening houden met burens met een beetje moeite en aandacht zorgen we samen voor een gezonde leefomgeving.

Toolkit onderdelen - Copy

Persbericht

Persbericht – Stookverbod bij ongunstige weersomstandigheden

Voortaan stookverbod bij ongunstig (weers)omstandigheden

Houten, 1 oktober 2024 - Op het moment dat de (weers)omstandigheden in de gemeente Houten ongunstig zijn om binnen of buiten vuur te stoken, geldt een stookverbod. Het is op dat moment verboden om hout te stoken. Het betreft het stoken van vuur met bijvoorbeeld een open haard, houtpelletkachel, vuurfoer, houtgestookte hobbit of houtkook (BBC). De omstandigheden zijn ongunstig wanneer de Stookwijzer een code rood geeft.

Minder hout stoken voor een betere luchtkwaliteit en gezondheid

De reden voor dit besluit is dat er bij ongunstige weersomstandigheden, zoals weinig of geen wind, veel rook in de lucht blijft hangen. De uitgestoten stoffen kunnen zich dan minder goed verspreiden en de fijnstofconcentraties kunnen hoog oplopen. De situatie is ook ongunstig wanneer de luchtkwaliteit al slecht is en deze door houtrook nog verder verslechterd wordt. Hoge fijnstofconcentraties hebben een sterk negatief effect op de gezondheid.

Ongunstige omstandigheden om hout te stoken

Tijdens dagen waarop het flink waait, wordt houtrook snel verspreid. In de gemeente Houten zijn er echter dagen waarop er in de gemeente goed of zwakke wind is, bijvoorbeeld als het mistig weer is. Op deze dagen blijft fijnstof lange tijd in de lucht van onze gemeentelijke buurten. Ook kan het zijn dat de luchtkwaliteit al slecht is door fijnstof. Dan is het beter om het vuur uit te laten om de luchtkwaliteit niet nog verder te verslechteren. De stokers van een vuurkachel hebben het vaak niet in de gaten, maar fijnstof kan heel vervelend zijn voor buurten, en in het bijzonder voor mensen die langjarenlang hebben zoals astma of COPD, voor ouderen en kinderen.

Gezondheids effecten van houtstook

In de praktijk blijkt dat buurtgenoten last hebben van de geur en rook die op leefniveau blijft hangen. Voor vuurkokers zelf is fijnstof ook ongezond. Fijnstof in de lucht wordt ingesament en komt in het lichaam terecht. Hoge fijnstofconcentraties verhogen het risico op ernstige gezondheidsklachten en zijn extra slecht voor degenen met diabetes. Langdurige blootstelling

¹ Het is aan de gemeente om dit aan te passen aan lokale regels. Het kan dus zijn (afhankelijk van de lokale regels en hoe houtstook in die regels gedefinieerd is) dat sommige gemeenten buitenstook meer mensen in dit verbod, maar het kan ook zijn dat sommige gemeenten buitenstook niet meer mensen in hun verbod.

Dezenvaai 64
2016-602 Den Haag
+31 70 318 64 44
info@schuttelaar.nl
www.schuttelaar.nl

Artikel/Nieuwsbrief

Artikel/nieuwsbrief - Stookverbod bij ongunstige weersomstandigheden

Voortaan stookverbod bij ongunstige (weers)omstandigheden

Minder hout stoken voor een betere luchtkwaliteit en gezondheid

Er zijn in de gemeente Houten veel liefhebbers van vuur stoken. Er wordt dan ook regelmatig een vuurje aangestoken. Wat stokers niet zien bij het stoken van een vuurje is de fun of in huis, is wat er de lucht in gaat. De rook van een houtvuur bevat veel fijnstof en andere ongezonde stoffen. Deze rook verontreinigt de lucht in huis en in de directe omgeving buiten. Vooral mensen met longklachten hebben daar veel last van. Ook voor de stokers en huisgenoten zelf zijn de stoffen in de rook heel ongezond. Daarom is hout stoken niet meer toegestaan als de (weers)omstandigheden ongunstig zijn (dat is bij een code rood van de Stookwijzer).

Ongunstige omstandigheden om hout te stoken

Tijdens dagen waarop het flink waait, wordt houtrook snel verspreid. Maar er zijn dagen waarop er zwakke of helemaal geen wind is, bijvoorbeeld als het mistig weer is. Op zulke dagen kunnen de uitgestoten stoffen zich minder goed verspreiden en kunnen de fijnstofconcentraties hoog oplopen in onze gemeente. Ook kan de luchtkwaliteit door fijnstof slecht zijn. Op die momenten houtstoken zorgt voor een verdere verslechtering van de luchtkwaliteit. De stokers van een vuurje hebben het vaak niet in de gaten, maar fijnstof kan heel vervelend zijn voor buurten, en in het bijzonder voor mensen die langjarenlang hebben zoals astma of COPD, voor ouderen en kinderen.

Gezondheids effecten van houtstook

Buurten hebben vaak last van de geur en rook die in de omgeving blijft hangen. En voor stokers van vuur zelf is de verslechtering van de luchtkwaliteit ook niet goed. Fijnstof in de lucht wordt ingesament en komt in het lichaam terecht. Hoge fijnstofconcentraties hebben een sterk negatief effect op de gezondheid, het verhoogt het risico op (ernstige) gezondheidsklachten en is extra slecht voor degenen met diabetes. Langdurige blootstelling aan fijnstof kan tot gezondheidsklachten leiden zoals: hart- en vaatziekten, longklachten, langdurig en chronische, obstructieve longziekte (COPD).

Houtrook is daarnaast niet goed voor het milieu en het klimaat. In tegenstelling tot wat veel mensen denken, is hout stoken daardoor geen duurzame manier van verwarmen.

Stookverbod bij code rood van de Stookwijzer

Om de negatieve effecten van houtstook op de omgeving te beperken, mag in onze gemeente bij code rood van de Stookwijzer (dus bij ongunstige (weers)omstandigheden) niet meer

Dezenvaai 64
2016-602 Den Haag
+31 70 318 64 44
info@schuttelaar.nl
www.schuttelaar.nl

Q&A Stookverbod

Q&A - Stookverbod bij code rood van de Stookwijzer

Waarom is het stoken van hout een probleem?

Antwoord: Houtstook veroorzaakt luchtverontreiniging door de uitstoot van fijnstof (PM2.5) en andere ongezonde stoffen zoals roet. Dit is schadelijk voor de luchtkwaliteit en daarmee voor de gezondheid. Zo verhogen hoge fijnstofconcentraties het risico op ernstige gezondheidsklachten (voor zowel de houtstoker, als de buur). Houtrook is extra schadelijk voor mensen met longklachten, kinderen en ouderen. Daarnaast ervaren veel mensen hinder van de geur van houtrook.

Q: hoe zijn de criteria van de Stookwijzer bepaald?

Antwoord: Uit analyse van ruim 5000 overlastmeldingen in de jaren 2020 t/m 2022 is afgeleid dat het aantal overlastmeldingen sterk samenhangt met de windsnelheid. Hoe lager de windsnelheid hoe meer overlastmeldingen worden gedaan. Ruim 60% van de overlastmeldingen zijn gedaan bij zwakke wind (1 of 2 Beaufort). Omdat weerberichten communiceren in Beaufort (windkracht) over hoe hard het waait en niet in windsnelheid in meters per seconde, is bij bepaling van het criterium voor code rood aangesloten bij de afbakeningen van de Beaufort schaal. Een code rood wordt afgegeven wanneer de windkracht 1 of 2 Beaufort is.

De overlastmeldingen konden niet gerelateerd worden aan hoe goed of slecht de luchtkwaliteit was. Toch heeft het RIVM geadviseerd om in de Stookwijzer-criteria wel rekening te blijven houden met de luchtkwaliteit. Bij onvoldoende of slechte luchtkwaliteit is het namelijk niet wenselijk dat de lokale luchtkwaliteit nog verder verslechtert. Omdat houtstook een belangrijke bron van fijnstof (PM2.5) uitstoot in Nederland, is ruim 25% van de PM2.5 uitstoot in Nederland is afkomstig van houtstook door burgers, heeft het RIVM geadviseerd om de bepaling van de luchtkwaliteit te koppelen aan de PM2.5 concentratie. Voor de kwalificatie onvoldoende of slechte luchtkwaliteit door PM2.5 wordt aangesloten bij de luchtkwaliteitsindex (LKI). De luchtkwaliteit door PM2.5 is onvoldoende of slecht bij een LKI van 7 of hoger. Doet die situatie zich voor dan geldt een code rood.

In 2024 is een nieuw rapport gepubliceerd waarin het RIVM nieuwe criteria voor de Stookwijzer adviseert. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft aangegeven de criteria over te nemen. Later dit jaar zullen de criteria aangepast worden op de Stookwijzer.

Waarom is fijnstof schadelijk voor de gezondheid?

Dezenvaai 64
2016-602 Den Haag
+31 70 318 64 44
info@schuttelaar.nl
www.schuttelaar.nl

Even geen vuur

Toolkit onderdelen – Visueel

Toolkit onderdelen – Visueel

Even geen vuur

Toolkit onderdelen – Social Media

Voorbeeld post - algemeen

In iedere gemeente hebben we wel liefhebbers van vuurstoken. Dat klinkt allemaal gezellig maar we realiseren ons niet genoeg wat voor effect het heeft op onze luchtkwaliteit en gezondheid. Zeker als er geen of weinig wind waait, blijft er veel fijnstof hangen in onze leefomgeving. Dit is ongezond voor zowel jezelf als je buren. Dus stook wijzer, en hou rekening met je buur! Kijk voortaan voor je stookt op stookwijzer.nl

#stookwijzer #coderood #hébuurgeenvuur

Toolkit onderdelen – Social Media

Voorbeeld post – persoonlijke benadering

Toen Erik zijn open haard wilde aansteken op een windstille avond, besloot hij eerst de Stookwijzer te raadplegen. Hij zag dat de omstandigheden ongunstig waren en bedacht zich hoe zijn buurvrouw Anne en haar dochter met astma snel last krijgt van rook. Hij besloot zijn vuur die avond uit te laten. De volgende dag bedankte Anne hem voor zijn zorg en zei hoe fijn het was dat hij rekening met haar had gehouden.

Een kleine moeite die veel verschil maakt. Check de Stookwijzer en stook bewust, voor jezelf en je burens!

#Stookwijzer #denkaanjebuurs #evengeenvuur

A photograph of two women shaking hands in front of a blue door. The woman on the left has long dark hair and is wearing a light-colored jacket and jeans. The woman on the right has curly hair and is wearing a light green cardigan over a dark top and dark pants. They are standing on a brick-paved area in front of a white brick building with a blue door and windows. There are plants and a metal tub in the foreground.

*Denk aan
je buur*

**Even
geen
vuur**

Kijk voor je stookt op stookwijzer.nu

Hé buur

**Even
geen
vuur**

Kijk voor je stookt op
stookwijzer.nu

Rationale Fase B

Het vervolgoncept in deze fase richt zich op daadwerkelijk stoppen en actieve verantwoordelijkheid rondom stoken, met de Stookwijzer (app) als uitgangspunt. Het benadrukt het belang van het gebruik van de app om overlast te voorkomen en elkaar aan te spreken op onverantwoord stookgedrag. Wederom op sympathieke wijze met een knipoog.

Dit concept introduceert en motiveert het gebruik van de app in combinatie met de boodschap om rekening te houden met elkaar en nu niet te stoken vanwege de ongunstige weeromstandigheden. Het onderstreept het samen doen, met een positieve insteek en lokale betrokkenheid.

**Even
geen
vuur**

Fase A - “Denk aan je buur, even geen vuur”

Doel

Gemeenten roepen burgers (via de buur) op om bij code rood van de Stookwijzer actief te stoppen met houtstoken en rekening te houden met elkaar.

Timing van de Communicatie

Bij nadering van code rood (24 uur van tevoren): Start direct met communicatie om inwoners tijdig te waarschuwen en voor te bereiden.

Tijdens Code Rood: Versterk de boodschap gedurende de dag en avond, wanneer mensen mogelijk willen stoken.

Herhaling na Code Rood: Reflecteer en blijf bewustwording stimuleren na de code rood periode eventueel met terugkoppeling van communicatiemiddelen van fase A.

Kernboodschap

- Stop met stoken vanwege code rood van de Stookwijzer door de slechte weersomstandigheden.
- Gebruik de Stookwijzer om overlast te voorkomen.
- Hou rekening met je burens en heb respect voor je omgeving en hun gezondheid.

Inzetbare onderdelen

Persbericht

Wanneer: 24 uur voor een naderende periode van code rood.

Hoe: Verzend naar lokale media en plaats op gemeentelijke kanalen. Focus op de noodzaak om te stoppen met stoken en het belang van het gebruik van de Stookwijzer.

Nieuwsbericht website

Wanneer: Direct na aankondiging van code rood.

Hoe: Plaats een duidelijk nieuwsbericht op de homepage van de gemeentelijke website met instructies over wat te doen en waarom.

Q&A

Wanneer: Continu beschikbaar op de website.

Hoe: Beantwoord veelgestelde vragen over de effecten van houtstook, het gebruik van de Stookwijzer, en de gezondheidsrisico's.

Social Media Posts

Wanneer: Vanaf de aankondiging van code rood, doorlopend tijdens code rood.

Hoe: Gebruik directe berichtgeving met sympathieke toon met visuals die code rood en de Stookwijzer benadrukken. Plaats berichten vooral tijdens piekmomenten of langdurige code rood momenten.

Visuele Content

Wanneer: Tijdens het stookseizoen, herhaal bij ongunstig weer of tijdens drukke sociale periodes.

Hoe: Verspreid digitale posters en flyers via gemeentelijke websites en sociale media.

Toolkit onderdelen - Copy

Persbericht

Persbericht – bekendmaking stookverbod bij ongunstige omstandigheden

Stookverbod vanwege ongunstig weer of luchtverontreiniging

Negatief advies Stookwijzer: code rood

Houten, 1 oktober 2024 - De Stookwijzer geeft code rood aan. Dit betekent dat de (weers)omstandigheden of luchtwaliteit op dat moment niet goed genoeg zijn om binnen of buiten een vuurtje te stoken in de gemeente Houten.¹ Het betreft het stoken van vuur met bijvoorbeeld een open haard, houtpelletkachel, vuurkorf, houtgestookte hobbit of houtskool-BBQ.² De reden voor dit besluit is dat door de huidige ongunstige weersomstandigheden de rook niet goed weg waait en blijft hangen. Of de luchtwaliteit is op dit moment slecht. Nu³ stoken zorgt voor een slechte luchtwaliteit op straatniveau en voor extra overlast. Vuur stoken is daardoor pas weer toegestaan als code rood is opgeheven. Dit kunnen alle inwoners via de Stookwijzer in de gaten houden.

Reden stookverbod

De rook van een houtvuur bijvoorbeeld van een open haard, haardkachel of vuurkorf bevat veel stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Dit zijn bijvoorbeeld fijnstof, koolmonoxide, VOS (vluchtige organische stoffen), PAKs (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen) en rook. Deze rook veroorzaakt de lucht in huis en buiten in de directe omgeving. Deze verontreiniging is veel sterker als de weersomstandigheden ongunstig zijn zoals op dit moment het geval is. Momenteel blijft de rook lange tijd in de lucht van onze gemeente hangen en veroorzaakt overlast voor buurtgenoten.

¹ Gemeenten kunnen ervoor kiezen om hier nog te vermelden tot wanneer de code rood geldt. Met de nieuwe aanpassingen (voorlopig) vanaf 1 oktober 2024 worden de codes per 4 uur tijdstip gegeven. Het keurmerk van het volgende tijdstip staat altijd vast.

² Het is aan de gemeente om dit aan te passen aan lokale regels. Het kan dus zijn (afhankelijk van de lokale regels en hoe houtstook in de regels gedefinieerd is) dat sommige gemeenten buitenstook mee nemen in dit verbod, maar het kan ook zijn dat sommige gemeenten buitenstook niet mee nemen in hun verbod.

³ Het is aan de gemeente ook verantwoordelijkheid van de lokale specifiëer zijn met betrekking tot de 4-uur tijdstipken. Het kan ook algemeen gehouden worden (dus zonder tijdstip) dan is het niet nodig om elke keer (een code rood) een persbericht uit te sturen. Het is aan de gemeente zelf hoe ze dit willen communiceren.

Zeeuwijk 64
2018 AC Den Haag
+31 70 318 44 44
info@schuttelaar.nl
www.schuttelaar.nl

12

Artikel/Nieuwsbrief

Artikel/nieuwsbrief - bekendmaking stookverbod bij ongunstige omstandigheden

Stookverbod vanwege ongunstig weer- of luchtverontreiniging

Negatief advies Stookwijzer: code rood

De Stookwijzer geeft code rood aan. Dit betekent dat de (weers)omstandigheden of luchtwaliteit op dat moment niet goed genoeg zijn om binnen of buiten een vuurtje te stoken in de gemeente Houten.¹ Door weinig wind blijft de rook in de buurt hangen. Dit is slecht voor jouw eigen gezondheid en voor de gezondheid van mensen in jouw buurt. Is de luchtwaliteit al slecht dan verslechtert houtstook de luchtwaliteit verder. Daarom is het in onze gemeente verboden om vuur te stoken bij code rood van de Stookwijzer.² Het gaat hierbij om het stoken van hout in bijvoorbeeld een open haard, houtpelletkachel, vuurkorf, houtgestookte hobbit of houtskool-BBQ.³ Vuur stoken is pas weer toegestaan als code rood is opgeheven. Dit kan je via de Stookwijzer in de gaten houden.

Waarom is houtrook ongezonder?

De rook van een houtvuur bevat stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid zoals fijnstof maar ook koolmonoxide, VOS (vluchtige organische stoffen), PAK's zoals benz(a)pyreen en rook. Deze rook verontreinigt de lucht in huis en in de directe omgeving buiten. Wanneer de houtrook wordt ingeslokt komen de genoemde stoffen in het lichaam terecht en kan dat leiden tot ernstige gezondheidsklachten. Voor de houtstokers zelf is houtrook ook niet goed. Langdurige blootstelling aan fijnstof kan tot gezondheidsklachten leiden zoals: hart- en vaatziekten, luchtwegklachten, longkanker en chronische, obstructieve longziekte (COPD).

Houtrook is bovendien niet goed voor het milieu en het klimaat. In tegenstelling tot wat veel denken is, hout stoken daarom geen duurzame manier van verwarmen.

¹ Gemeenten kunnen ervoor kiezen om hier nog te vermelden tot wanneer de code rood geldt. Met de nieuwe aanpassingen (voorlopig) vanaf 1 oktober 2024 worden de codes per 4 uur tijdstip gegeven. Het keurmerk van het volgende tijdstip staat altijd vast.

² Gemeenten kunnen kiezen of ze hun stookverbod op basis van een code rood of een code rood en code oranje instellen.

³ Het is aan de gemeente om dit aan te passen aan lokale regels. Het kan dus zijn (afhankelijk van de lokale regels en hoe houtstook in de regels gedefinieerd is) dat sommige gemeenten buitenstook mee nemen in dit verbod, maar het kan ook zijn dat sommige gemeenten buitenstook niet mee nemen in hun verbod.

Zeeuwijk 64
2018 AC Den Haag
+31 70 318 44 44
info@schuttelaar.nl
www.schuttelaar.nl

12

Q&A Stookverbod

Q&A - Stookverbod bij code rood van de Stookwijzer

Waarom is het stoken van hout een probleem?

Antwoord: Houtstook veroorzaakt luchtverontreiniging door de uitlaat van fijnstof (PM2.5) en andere opgezande stoffen zoals rook. Dit is slecht voor de luchtwaliteit en daarmee voor de gezondheid. Zo verhogen hoge fijnstofconcentraties het risico op ernstige gezondheidsklachten (voor zowel de houtstoker, als de buren). Houtrook is extra schadelijk voor mensen met longklachten, kinderen en ouderen. Daarnaast ervaren veel mensen hinder van de geur van houtrook.

Q: hoe zijn de criteria van de Stookwijzer bepaald?

Antwoord: Uit analyse van ruim 5000 overlastmeldingen in de jaren 2020 t/m 2022 is afgeleid dat het aantal overlastmeldingen sterk samenhangt met de windrichting. Hoe lager de windsnelheid hoe meer overlastmeldingen worden gedaan. Ruim 60% van de overlastmeldingen zijn gedaan bij zwakke wind (1 of 2 Beaufort). Omdat weerberichten communiceren in Beaufort (windkracht) over hoe hard het waait en niet in windsnelheid in meters per seconde, is bij bepaling van het criterium voor code rood aangehouden bij de afbakeringen van de Beaufort schaal. Een code rood wordt opgeheven wanneer de windkracht 1 of 2 Beaufort is. De overlastmeldingen konden niet gerelateerd worden aan hoe goed of slecht de luchtwaliteit was. Toch heeft het RIVM geadviseerd om in de Stookwijzer-criteria wel rekening te blijven houden met de luchtwaliteit. Bij onvoldoende of slechte luchtwaliteit is het namelijk niet wenselijk, dat de lokale luchtwaliteit nog verder verslechtert. Omdat houtstook een belangrijke bron van fijnstof (PM2.5) uitlaat in Nederland is, ruim 25% van de PM2.5 uitlaat in Nederland is afkomstig van houtstook door burgers, heeft het RIVM geadviseerd om de bepaling van de luchtwaliteit te koppelen aan de PM2.5 concentratie. Voor de kwalificatie onvoldoende of slechte luchtwaliteit door PM2.5 wordt aangehouden bij de luchtwaliteitsindex (LQI). De luchtwaliteit door PM2.5 is onvoldoende of slecht bij een LQI van 7 of hoger. Doet die situatie zich voor dan geldt een code rood.

In 2024 is een nieuw rapport gepubliceerd waarin het RIVM nieuwe criteria voor de Stookwijzer adviseert. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft aangegeven de criteria over te nemen. Later dit jaar zullen de criteria aangepast worden op de Stookwijzer.

Waarom is fijnstof schadelijk voor de gezondheid?

Fijnstof veroorzaakt gezondheidsklachten zoals astma, longkanker, hart- en vaatziekten, luchtwegklachten, longkanker en chronische, obstructieve longziekte (COPD). Het is bovendien niet goed voor het milieu en het klimaat. In tegenstelling tot wat veel denken is, hout stoken daarom geen duurzame manier van verwarmen.

Schuttelaar & Partners

Zeeuwijk 64
2018 AC Den Haag
+31 70 318 44 44
info@schuttelaar.nl
www.schuttelaar.nl

12

Even geen vuur

Toolkit onderdelen – Visuele content

**Even
geen
vuur**

Toolkit onderdelen – Visuele content

**Even
geen
vuur**

Toolkit onderdelen – Social Media

Social Media - algemeen

Vandaag is er een code rood voor het stoken van vuur in de gemeente Utrecht. Dit betekent dat de weersomstandigheden zo ongunstig zijn dat het tijdelijk verboden is om hout te stoken. Er blijf nu namelijk veel fijnstof hangen in onze directe omgeving, wat schadelijk is voor jouw gezondheid en die van je burens. Hou rekening met je burens en stook wijzer. Kijk voortaan voor je stookt op stookwijzer.nl

#stookwijzer #coderood
#hébuurgeenvuur

**Even
geen
vuur**

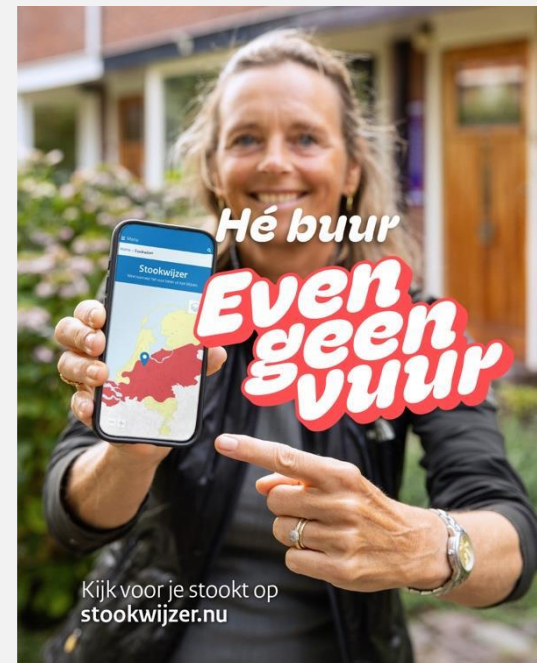
Toolkit onderdelen – Social Media

Social Media - Persoonlijk

Vandaag zag buurman Tom de code rood voor het stoken van houtvuur in de stookwijzer en dacht aan zijn buurvrouw Lisa, die vaak stookt bij dit soort weer. Hij klopte bij haar aan en zei: "Hoi Lisa, ik zag de code rood vandaag. Zou je misschien je haard uit kunnen laten? Het zou echt helpen voor mijn nachtrust."

Lisa waardeerde de vriendelijke tip en besloot haar haard uit te laten. Samen zorgen we voor een gezondere buurt.

#stookwijzer #coderood
#hébuurgeenvuur

Even
geen
vuur

Hé buur
**Even
geen
vuur**

Kijk voor je stookt op stookwijzer.nu

Kijk voor je stookt op
stookwijzer.nu

Rationale Fase B-2

Deze extra uiting concentreert zich volledig op de Stookwijzer app, met de reeds ingeburgerde slagzin 'even geen vuur'. Deze benadering legt de nadruk op de praktische toepassing van de app als essentiële tool voor het bepalen of er gestookt kan worden.

Door de focus uitsluitend op de Stookwijzer te leggen, wordt de gebruiker direct aangespoord tot het actief gebruik en volgen van de adviezen voor verantwoord stookgedrag. Dit versterkt het besef van eigen verantwoordelijkheid en stimuleert een routinematig gebruik van de app, om zo bij te dragen aan een gezondere leefomgeving.

Even
geen
vuur

Fase B-2 – visueel

Algemeen

Seizoensgebonden

**Even
geen
vuur**

Algemene tips

Communicatie

Consistency is key: Zorg ervoor dat alle communicatie consistent is in boodschap, toon, en stijl.

Lokale betrokkenheid: Probeer de boodschappen te personaliseren met lokale voorbeelden en accenten.

Gebruik van visuals: Zorg ervoor dat visuals de kernboodschap versterken door ze te delen via verschillende platforms.

Monitoring en feedback: Aan te raden om de impact van de campagne te monitoren en feedback te gebruiken om communicatie te optimaliseren.

Personaliseren

Personaliseren materialen: De middelen uit de toolkit zijn eenvoudig te personaliseren zodat ze direct inzetbaar zijn indien nodig

Kanalen

Website:

Oktober: Start campagne met banners en nieuwsberichten.

Gedurende Stookseizoen: Updates bij weersveranderingen, continu aanwezige Q&A.

Code Rood: Directe updates op de homepage.

Social Media:

Wekelijks: Regelmatige posts, met nadruk op weekends en avonden.

Slechte weersomstandigheden: Extra posts, vooral 's ochtends en 's avonds.

Code Rood: Continue updates.

Lokale media:

Oktober: Startcampagne met aankondigingen en Q&A.

Stookseizoen: Herhalingsartikelen, vooral rondom feestdagen.

Communicatie aanpak:

Houd de toon
vriendelijk en
begripvol.

Gebruik de
Stookwijzer als
leidraad voor
actie.

Herhaal de
boodschap op
verschillende
platforms om
maximale impact
te bereiken.

Even geen vuur

Voor meer informatie of vragen over het gebruik van de toolkit,
Neem contact op met: Jolijn Nellestein van Schuttelaar & Partners

Schuttelaar
& Partners